

Abakanowicz i inni

[1]

Opis wydarzenia:

Magdalena Abakanowicz jest ikoną polskiej sztuki współczesnej, artystką o najwyższej międzynarodowej renomie od lat 60. XX w. do dzisiaj. Sławę i uznanie zdobyła jako tkaczka, autorka przełomowych „abakanów”, które odmieniły światową sztukę włókna, zbliżając ją do rzeźby. I tą drogą – w kierunku klasycznej rzeźby – szła Abakanowicz przez następne dekady. Grand Prix Biennale São Paulo oraz udział w niemal wszystkich najważniejszych międzynarodowych biennale na świecie ugruntowały jej pozycję najbardziej rozpoznawalnej polskiej artystki. Za powodzeniem u publiczności i krytyki przyszło powodzenie na rynku sztuki. Magdalena Abakanowicz współpracowała ze słynną Marlborough Gallery w Londynie i Nowym Jorku oraz innymi renomowanymi galeriami, co zaowocowało licznymi zakupami i zamówieniami publicznymi. Dziś jej prace znajdują się w kolekcjach najważniejszych muzeów sztuki na świecie z nowojorskim MoMA na czele, a grupy jej rzeźb zdobią m.in. park Agora w Chicago i park Cytadela w Poznaniu. Abakanowicz nie zapominała o kraju – jedną z najlepszych kolekcji jej prac posiada Muzeum Narodowe we Wrocławiu, ale także Centrum Rzeźby w Orońsku. I z tej kolekcji pochodzą Mutanty, prezentowane na niniejszej wystawie.

Ale polska rzeźba współczesna – na najwyższym poziomie artystycznym, uniwersalna, bogata i różnorodna, znana w kraju, ale i za granicą – to nie tylko twórczość Magdaleny Abakanowicz. Owszem, stanowi ona pewien wzorzec i punkt odniesienia, zwłaszcza jeśli chodzi o znaczenie międzynarodowe, ale przynajmniej od lat 70., a najszerzej 80. pojawiło się w kraju grono bardzo oryginalnych i niezwykle wartościowych młodszych artystów. To oni rozwijali wątki poruszane niegdyś przez Abakanowicz, takie jak rozważania o kondycji człowieka, jego więziach ze światem zwierzęcym i przyrodą, ale podążali również w innych kierunkach: ku problemom społecznym, politycznym, bliższym im samym i odbiorcom ich dzieł.

Wystawa w CSW prezentuje klasyczne rzeźby Magdaleny Abakanowicz w towarzystwie prac artystów, którzy jak na przykład Józef Łukomski, podejmowali podobne tematy i stosowali zbliżoną technikę wykonania rzeźb, ale na skutek różnych okoliczności nie mieli okazji rozwijania swojej kariery, pozostając dziś w mrokach zapomnienia. Niesłusznie, więc z tym większą radością ich przypominamy, czerpiąc z bogatych zasobów kolekcji orońskiej.

Jednak najliczniej reprezentowani są na wystawie artyści debiutujący w dramatycznym dla kraju

okresie lat 80., zapoczątkowanym euforią Sierpnia 1980 i Solidarności, zgaszoną brutalnie wprowadzeniem stanu wojennego i głębokim kryzysem gospodarczym. Później, już w latach 90., artyści ci próbowali swoich sił w nowej rzeczywistości drapieżnego kapitalizmu i nieźle sobie poradzi.

Lata 80. to domena grup artystycznych, takich jak Neue Bieriemiennost z Mirosławem Bałką (prezentujemy jedną z jego mniej znanych prac z kolekcji CSW), Mirosławem Filonikiem i Markiem Kijewskim. Dzieła tego ostatniego w tandemie Kijewski/Kocur stanowią ważną część ekspozycji ze względu na swoją efemeryczną formę i przekaz. Istotne są także prace przedstawiciela drugiej najważniejszej grupy rzeźbiarskiej lat 80. – Koła Klipsa z Poznania, Krzysztofa Markowskiego oraz instalacja związanego z Klipsem Piotra Kurki. Łódź Markowskiego można potraktować jako symbol sztuki lat 80., której na skutek ograniczeń stanu wojennego nie udało się dotrzeć do odbiorców międzynarodowych.

Panoramę dokonań Nowej ekspresji – bo takim terminem została ochrzczone niezależna sztuka lat 80. w Polsce – dopełnia twórczość dwóch artystów, którzy wybrali drogę samodzielną, poza wszelkimi grupami. To Grzegorz Kłaman z Gdańska, którego dwie duże prace z różnych okresów twórczości są obecne w CSW, oraz Krzysztof M. Bednarski z Warszawy i Rzymu. Mamy to wielkie szczęście, że pokazujemy jego Sfinksa z pudełek po zapalniczkach, towaru reglamentowanego w stanie wojennym, znanego m.in. z wystawy Ekspresja lat 80-tych w BWA w Sopocie (1986), stanowiącej jedną z pierwszych manifestacji Nowej ekspresji.

Zarówno Kłaman, jak i Bednarski aktywnie rozwijali swoją twórczość w latach 90., gdy rodziła się tzw. sztuka krytyczna, aktywni są również w pierwszych dekadach XXI w. Pokazujemy także miniaturową rzeźbę jednego z koryfeuszów sztuki krytycznej, Pawła Althamera, jak również prace artystów, którzy twórczo rozwinęli idee artystycznego krytycyzmu – Roberta Rumasa, Doroty Nieznalskiej i duetu Leszka Golca i Tatiany Czekalskiej.

Abakanowicz i inni to wystawa bez jednej spajającej wszystkie prace tezy, tematu, diagnozy – to wystawa wspaniałych rzeźb, dzieł uniwersalnych, przemawiających do odbiorcy przede wszystkim swoimi walorami artystycznymi i głęboko humanistyczną tematyką. To panorama polskiej rzeźby współczesnej w zestawie pochodzącym z jednej z najważniejszych w kraju kolekcji – Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, obchodzącego w tym roku okrągłą, czterdziestą rocznicę powstania.

Wystawa „Abakanowicz i inni” prezentuje prace następujących twórców:

- Magdalena Abakanowicz
- Paweł Althamer
- Sylwester Ambroziak
- Mirosław Bałka
- Krzysztof M. Bednarski
- Leszek Golec / Tatiana Czekalska
- Kijewski / Kocur
- Grzegorz Kłaman
- Piotr Kurka
- Józef Łukomski
- Krzysztof Markowski
- Dorota Nieznalska
- Robert Rumaś

Data: 22.10.2021 18:00 — 27.03.2022 00:00

Miejsce: Wały gen. Sikorskiego 13

Organizator: [Centrum Sztuki Współczesnej Znaki Czasu](#) [2]

Kategoria wydarzenia: Wystawa

Położenie:

Odnosiniki:

[1] https://torun.pl/sites/default/files/csw_abakanowicz.jpg

[2] <https://torun.pl/pl/centrum-sztuki-wspolczesnej-znaki-czasu>